

فرآیندهای تولیدی و خدماتی انتشارات سایه‌سرخ:

به طور کلی، فرایند تولید یک اثر در این انتشارات بدین شرح است:

بعد از اینکه متن کتاب بوسیله مؤلف یا مترجم آماده شد دست نویس یا تایپ شده آن

جهت چاپ به ناشر سپرده می‌شود.

اولین مرحله تعیین قطعی است که قرار است کتاب در آن چاپ شود.

مرحله دوم صفحه بندی کتاب در قطع مورد توافق (رحلی، وزیری، رقعی) است. برای این

کار فایل یا متن دست نویس به همراه برگه سفارش انتشارات برای صفحه‌آرا ارسال می‌شود.

مرحله سوم سپردن کتاب به دست نمونه خوان است. ابتدا متن توسط یک نمونه خوان

بازخوانی می‌گردد و از نظر رسم الخط انتشارات و غلط‌های تایپی کنترل می‌گردد. در واقع

متن بدون توجه به معنی جملات آن، کلمه به کلمه بازخوانی می‌شود.

مرحله چهارم باید اصلاحات و غلط‌هایی که توسط نمونه خوان گرفته شده است، توسط

اپراتور در فایل اصلی اعمال شود.

مرحله پنجم فرستادن کتاب نزد ویراستار است که بتواند جمله به جمله کتاب را از نظر

ادبی کنترل کند. متأسفانه در کشور ما به این امر توجه چندانی نمی‌شود و کمتر انتشاراتی

است که به مقوله ویراستاری و نمونه خوانی کتاب‌ها اهمیت بدهد. اگر دقت کرده باشید

بسیاری از کتب دانشگاهی و درسی ما سرشار از غلط‌های املائی و ویرایشی است. علت

عمده آن به این مسئله برمی‌گردد که معمولاً از خود مؤلف خواسته می‌شود که کار نمونه

خوانی را به عهده بگیرد. از آنجایی که مؤلف با متن آشنایی کامل را دارد، بیشتر جملات را

در ذهن خود می‌خواند و بدون توجه کافی به نوشته از روی آن عبور می‌کند.

مرحله ششم مجدداً متن در اختیار اپراتور قرار می‌گیرد تا اصلاحاتی که ویراستار اعمال

کرده در متن اصلی اعمال گردد.

مرحله هفتم مقابله است. مقابله یعنی یک نفر دیگر، غیر از اپراتور اصلاح کننده، متن

اصلاح شده را با متن ویراستاری شده مطابقت دهد، تا از اعمال همه اصلاحات ویراستار

مطمئن شود.

مرحله هشتم ارسال متن به مؤلف یا مترجم است. در این مرحله مترجم بعد از بازخوانی مجدد متن ویراسته شده، آن را از نظر فنی بازبینی می‌کند و در واقع کار ویراستار را تأیید می‌کند. مرحله نهم بازمتنی که از طرف مؤلف آمده است در اختیار اپراتور کامپیوتر قرار می‌گیرد تا اصلاحات را در متن اصلی اعمال نماید. (حال متن کتاب آماده چاپ شده و متن، یک دست و عاری از هرگونه غلط نگارشی و ادبی است.)

مرحله دهم اختصاص دادن یک شابک به آن، و فرستادن متن برای اخذ فهرست نویسی به کتابخانه ملی (واحد فیا) است.

مرحله یازدهم برای اخذ مجوز چاپ، یک نسخه پرینت شده از کتاب به همراه فرم اطلاعات کتاب (فرم پیش از چاپ) و CD حاوی فایل کتاب به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ارسال می‌گردد.

مرحله دوازدهم سفارش طرح جلد به گرافیکست است. برای این کار متن کتاب به همراه برگه سفارش به طراح داده می‌شود تا با نیم‌نگاهی به آن از موضوع و محتوای کتاب آگاهی یابد. سپس طراح با توجه به متن کتاب، برای روی جلد آن شروع به تصویرسازی می‌کند.

مرحله سیزدهم در صورت تأیید و آمدن مجوز کتاب، مجدداً یک نسخه برای ویرایش ارسال می‌گردد. به سه علت کار مجدداً برای ویرایش فرستاده می‌شود: یکی اینکه ممکن است بعد از بازخوانی و اصلاحاتی که مؤلف انجام داده نیاز به بازخوانی مجدد یک ویراستار باشد (گاهی اوقات متنی که بعد از ویرایش برای مؤلف ارسال می‌شود چنان دچار تغییر و تحول می‌شود که گویی دو مرتبه از اول بازنویسی شده است). دوم اینکه در متن اولیه به خاطر اینکه تغییر و تحول (تغییر افعال، صفت‌ها و...) زیاد است و اصطلاحاً متن زیاد به هم ریخته می‌شود، ممکن است برخی از این جابجایی‌ها ویراستار را دچار اشتباه و سردرگمی کند. این امر باعث می‌شود که ویراستار برای بار دوم، با متنی سروکار داشته باشد که هم اصلاحات و جابجایی کمتری نیاز دارد و هم تمیزتر است. سوم اینکه، در پاره‌ای از موارد برای اخذ مجوز قبل از چاپ، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، اصلاحاتی را به ناشر ابلاغ می‌کند که برای دریافت

مجوز باید این اصلاحات اعمال شود. اعمال این اصلاحات که گاهاً شامل حذف بخشی از مطالب کتاب است، باعث از هم گسیختگی مطالب و نیاز به ویرایش مجدد می‌شود.

مرحله چهاردهم، کار مجدداً برای اعمال اصلاحات به دست اپراتور کامپیوتر داده می‌شود.

مرحله پانزدهم، نسخه نهایی کتاب به همراه طرح جلد نهایی شده برای مولف ارسال می‌شود تا آخرین بازبینی انجام شود.

مرحله شانزدهم، طرح و متن کتاب به رویت مدیریت تولید یا ناظر چاپ انتشارات می‌رسد تا ریزه کاری‌های نهایی اعمال شود و یک فایل pdf از آن تهیه شود.

مرحله هفدهم، ارسال فایل pdf متن و فایل طرح جلد به همراه برگه سفارش آن به لیتوگرافی است.

مرحله هجدهم، دریافت اوزالید از لیتوگرافی، کنترل و بازبینی آن است. در صورت داشتن ایراد و اشکال روی فایل اصلی رفع می‌شود.

مرحله نوزدهم، ارسال جواب اوزالید به لیتوگرافی است.

مرحله بیستم، ارسال زینک‌ها به چاپخانه است. در این مرحله زینک‌ها به همراه برگه سفارشی که از طرف انتشارات تهیه شده است به چاپخانه فرستاده می‌شود.

مرحله بیست و یکم، محاسبه میزان کاغذ مصرفی برای تولید جلد و متن کتاب، خرید و ارسال آن به چاپخانه است.

مرحله بیست و دوم مراجعه به چاپخانه و کنترل کیفی کار به هنگام چاپ است تا از نظر کیفیت و نوع رنگ به کار رفته در کارهایی که دارای چهار رنگ اصلی است کنترل شود.

مرحله بیست و سوم فرستادن جلد چاپ شده به سلفون کشی است.

مرحله بیست و چهارم انتقال فرم‌های چاپ شده متن و جلد کتاب به همراه برگ سفارش تهیه شده از طرف ناظر چاپ به صحافی می‌باشد.

مرحله بیست و پنجم، دو نسخه از کتاب را به همراه فرمی به نام فرم اعلام وصول به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ارسال می‌کند و چاپ کتاب اعلام می‌گردد.